

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ. Έν Ἀθήναις φρ. 15.—Έν δὲ ταῖς ἑκαρχ. φρ. 16.—Έν τῷ ἔξωτ. φρ. 25.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΑΔΑΜΑΙ

ΕΚ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΚ ΤΗΣ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

(Ἰδ. ἀριθ. 295)

Μαρτυρία Δημητρίου Βάλδη

Έκ Μεσολογγίου, ἐτῶν 66, Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ χριστιανοῦ.

Ἡ μαρτυρία τοῦ ἀξιοσεβάστου Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦτο εἶχε τὸ σπουδαῖον, καθὰ μᾶς εἶπον, καθόσον ἐξεπλάγη καὶ αὐτὸς πῶς ἐγίνε τόσον ὀγλίγωρα ὁ συμβιβασμὸς μεταξὺ τῶν ἀληθινῶν κληρονόμων καὶ τοῦ Ψευδοτοσίτσα, καὶ ὅτι ὑπωπτεύθη μήπως κάνεις ἀρειοπαγίτης τὴν ἐλάσπωσε, ἀλλὰ μαθὼν ὅτι εἰσηγητὴς ἦτο ὁ κ. Διγενῆς, πρὸς ὃν εἶχεν ὑπόληψιν, καθησύχασε. Εἶχε καὶ τοῦτο τὸ σπουδαῖον ὅτι ἐνῶ ἠρνήθη ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπηρεάζηται ποτε ὁ Ἀρειος Πάγος, ἐτόνισε κυρίως τὸ ἀτομὸν τοῦ ὀ ἐθνικὸς τίμιος, συνάμα δὲ ἐχώρισε πᾶσαν σχέσιν μεταξὺ τῆς προσθήκης τῶν ἀρειοπαγετῶν καὶ τῆς παρουσίας δίκης.

Μαρτυρία Παναγιώτη Παγώνη.

Έκ Καλαμῶν, πρῶην ὑποθηκοφύλακος, καὶ ἤδη κτηματίου καὶ χριστιανοῦ.

Ὁ Παγώνης οὗτος μᾶς ἐβεβαίωσαν ὅτι κατέθεσεν ὅτι ὑπέγραψεν αὐθημερὸν τὴν προσημείωσιν, ἐνῶ ὁ Παλαμῆδης εἶχε καταθέσει ὅτι τῆ παρεμβάσει τοῦ Περρῶτου καὶ τοῦ Κουμουνδούρου τὴν ὑπέγραψε τότε μόνον, ὅταν ὁ Ἀραβαντινὸς ἔδωσεν εἰς γαμβρὸν καὶ πενθερὸν ἐγγράφον, δι' οὗ περητεῖτο πάσης ἐπὶ τῶν Ἀδαμῶν ἀξιώσεως. Ὁμολόγησεν ὅμως ὅτι πολλοὶ δικηγόροι πῆγχιναν τότε εἰς

τὸ Γραφεῖόν του καὶ τὸν ἠπειλοῦν καὶ τὸν συνεβούλευον νὰ μὴν ὑπογράψῃ ἢ καὶ νὰ ἐξαφανίσῃ τὴν ἐγγράφην, κἀμνων ἐγκλημα.

Ἵποθηκοφύλαξ, ὡς εἶπεν, εἶχε διορισθῆ ὑπὸ τοῦ Κουμουνδούρου συστάσει Περρῶτου καὶ Δζάνες.

Μαρτυρία Προκοπίου Πιττάκη

Έξ Ἀθηῶν, ἐτῶν 44, λατροῦ καὶ χριστιανοῦ.

Ὁ Προκόπιος αὐτὸς φίλος ὦν τῶν δύο ἀδελφῶν, Στεργίου καὶ Δημητρίου Τοσίτσα, ἐβεβαίωσεν ὅτι κατὰ τὴν πεποιθήσιν του ὅλα τὰ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ Περρῶτη γενόμενα ἐγγράφα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ κτῆμα Ἀδαμῶν, ἐγένοντο κατόπιν πιέσεως τοῦ Περρῶτη καὶ ὅτι τὴν πίεσιν αὐτὴν τὴν ἐξήσκει διότι ἦτο πενθερὸς τοῦ πρωτοपुरγοῦ καὶ ἀρχηγοῦ πολιτικοῦ κόμματος Κουμουνδούρου.

Εἶπε δὲ, ὡς μᾶς ἀνέφερον, ὅτι ὅταν πῆγε νὰ ἴδῃ τὸν ἐν ταῖς φυλακαῖς προσωποκρατηθέντα Δ. Τοσίτσα οὗτος τοῦ ἔδειξε ἐγγράφα τὰ ὅποια τὸν ἐστενοχώρουσαν νὰ ὑπογράψῃ διὰ νὰ τὸν βγάλουν ἀπὸ τοῦ Τριγγέτα.

Μαρτυρία Μιχαὴλ Διγενῆ

Έξ Ἀστρους, ἐτῶν 46 Ἀρειοπαγίτου καὶ χριστιανοῦ.

Ἡρνήθη καὶ αὐτὸς πᾶσαν ἐπέμβασιν πολιτευομένου εἰς τὸ δικαστήριον, τοῦ ὅποιου εἶναι μέλος, κατέθεσεν ὁμως ἀκούσας τοῦτο παρὰ τοῦ δικηγόρου Ψαρᾷ ὅτι οἱ ἐν Λιθόρῳ Τοσίτσαι συνεβιβάσθησαν, διότι τοὺς εἶχον φοβῆσαι ὅτι ἂν τυχὸν ἔλθουν εἰς Ἑλλάδα, θὰ προσωποκρατηθοῦν ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τῶν Πρωτοδικῶν.

Μαρτυρία Ἐπιμεινώνδι Ἀραβαντινοῦ

Έκ Κορίνθου, φαρμακοποιῦ καὶ χριστιανοῦ.

Ἀπὸ τὸν μακαρίτην ἀδελφόν του—τὸ θῦμα—εἶχε μάθει: ὅτι ὁ Περρῶτῆς ἀνεμίχθη εἰς τὴν ὑπόθεσιν διὰ νὰ

Τὴν τελείωσιν μετὰ τὸ καλὸν διὰ μέσου τοῦ Κουμουνοῦρου. Ὅταν δὲ ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἐγγράφου τὴν περιφῆμον προσημειώσιν ἐπὶ τῆς περιουσίας τῶν Τοσιτσαίων, τοῦ ἐλεγε γινεῖ ὁ Κουμουνοῦρος τῶν παρηγγεῖλε νὰ ἐξαλειφῇ τὴν ἐπι τῶν Ἀδαμῶν, διὰ τὴν πείσῃ καὶ αὐτὸς τὸν Τοσιτσαν νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν ἐπι πλαστογραφίῃ ἐναντίον αὐτοῦ ἀγωγὴν.

Μαρτυρία Ν. Καλογεροπούλου

Ἐκ Χαλκίδος, ἐτῶν 51, δικηγόρου καὶ χριστιανοῦ.

Ὁ μάρτυς εἶναι πληρεξούσιος τῶν ἐν Παρισίοις ἐυρισκομένων ἀδελφῶν Τοσιτσα, ἐκ τῶν ὁποῖων ἐγνώρισεν τὸ 1879 τὸν Ἀναστάσιον, ὅταν εἶχε γινεῖ ἡδὴ ἐν Λιβόρνω ὁ συμβιβασμός. Ὁ Ἀναστάσιος Τοσιτσα τοῦ διηγήθη λεπτομερῶς τὴν ἐστρατεῖαν τοῦ Περώωτῃ εἰς Λιβόρνον, τοὺς φόβους τοὺς ὁποίους τοὺς ἐνέπνευσε καὶ τὴν ἀνάγκην εἰς τὴν τοὺς ἔφερε νὰ δεχθῶν συμβιβασμόν, διὰ τοῦ ὁποῖου ὑπέστησαν θυσίαν ἐνὸς ἐκατομμυρίου. Πάντοτε ὁ Περώωτῃς τοὺς ἐπανελάμβανε τὰ μέσα τὰ ὅποια διαθέτει ἐν Ἑλλάδι ὡς πενήθερός τοῦ πρωθυπουργοῦ Κουμουνοῦρου.

Ὁ μάρτυς διηγήθη τί φόβους εἶχε ὁ Μιχαὴλ Τοσιτσα ὅταν ἦλθεν εἰς Ἀθήνας περὶ τὰ τέλη τοῦ 1879, μήπως ὑποστῇ προσωπικὴν κρᾶττησιν. Ἐβγαίνε μαζί του εἰς τὸν περίπατον καὶ ἔτρεμεν ὡς ὁ δειλότερος τῶν κοινῶν ὀφειλετῶν πρὸ τῆς σκιᾶς δικαστικοῦ κλητήρος. Ὁ τρόμος αὐτοῦ κληρονόμου νομιμοτάτου, υἱοῦ Ἐθνικοῦ Εὐεργέτου, ἦτο ὅλος πρὸς τιμὴν τῶν ἀξιοτίμων δικαστηρίων μας.

Ὁ μάρτυς ἀνέφερεν ὅτι ἐν τινὶ ἐπιστολῇ των πρὸς αὐτὸν οἱ ἐν Πεκρίσσιος ἀδελφοὶ Τοσιτσα, διευθύνοντες τραπεζιτικὸν γραφεῖον, γράφουσιν ὅτι «ἐλθστεύθησαν ἐν Ἑλλάδι, καὶ τώρα αἰσθάνονται μεγάλην χάρην ὅτι αὐταὶ οὐκ ἀσχημαῖα ἐξετάζονται ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Βουλῆς, διότι τώρα θὰ καταλάβουν ὅλοι πῶς δὲν ἦσαν δὰ τόσον «βλάκες, ὅσον τοὺς ἐπίστευσαν, διὰ τὴν ἀποφασίσουν νὰ «προβοῦν εἰς τόσῳ μεγάλῃ θυσίᾳ, ἄλλ' ὅτι ὑπέκλυψαν «εἰς ἀναπόδραστον ἀνάγκην.»

Ὁ μάρτυς κατέθεσεν ὅτι ἔχει εἰς χεῖράς του καὶ ἄλλην ἐπιστολήν, ἣτις περιεχεῖ πράγματα ἐνδιαφέροντα τὴν Ἐπιτροπὴν, ἄλλ' ὅτι δὲν δύναται νὰ κἀμῃ χρῆσιν αὐτῆς ἂνε ἀδείας τῶν πελατῶν του.

Μαρτυρία Δημητρίου Θ. Ἀραβαντινοῦ

Ἐξ Ἀθηνῶν, ἐτῶν 21, ἐμπόρου καὶ χριστιανοῦ.

Εἶναι ὁ υἱὸς τοῦ θύματος, ὅστις κατέθεσε καὶ αὐτὸς ἐπι τὴν προσημειώσιν ἐπὶ τῆς κτηματικῆς περιουσίας τῶν Τοσιτσαίων δὲν τὴν ἐγγράφον ὁ Παγώνης, ἂν δὲν διεκῆρυττεν ὁ πατὴρ του ὅτι παρηγγεῖτο τοῦ κτήματος Ἀδαμῶν καὶ ὅτι εἶχαν στελεεῖ εἰς τοῦ Κουμουνοῦρου τὸν δικηγόρον τῶν Ροντήρη, ὅστις τοὺς διεβίβασε τὴν αὐτὴν ἀπαίτησιν ἦν καὶ ὁ Παγώνης. Καὶ ὅτι ὅταν ἀπέθανεν ὁ πατὴρ του, ὁ Ροντήρη εἶλεγε τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας ὅτι ὁ θάνατός του ἦτο ληστεία μετὰ φόνου.»

Μαρτυρία Ἀθνασίου Ῥοντήρη.

Ἐκ Πλατάνου τῆς Ναυμακτίας, ἐτῶν 58, δικηγόρου καὶ χριστιανοῦ.

Ἀρνείται ὅσα εἶπεν ὁ προηγούμενος μάρτυς κατ' ὅσον ἀφορᾷ ὅτι ἐστάλη εἰς τὸν Κουμουνοῦρον ἵνα μὴν ἀνεργῇ κατὰ τῆς ἐγγράφου τῆς προσημειώσεως καὶ ὅτι αὐτὸς εἶπε ὅτι θὰ παύσῃ ἀνεργῶν, ἐὰν ὁ πελάτης του παραιτηθῇ πάσης ἐπι τῶν Ἀδαμῶν ἀξιώσεως. Οὐχ ἤπτον ὁμολογεῖ ὅτι κατόπιν ὁ πελάτης του— τὸ θύμα ὁ Ἀραβαντινός, παρηγγεῖται τῶν Ἀδαμῶν κληρῶσαι γνησιώτατον τὸ ἐγγράφον μεταξὺ τοῦ πελάτου του καὶ τοῦ Στεργίου Τοσιτσα, δι' οὗ εἶχε δικαίωμα ἐπι τοῦ ἐνὸς τρίτου τῆς περιουσίας Τοσιτσα, ὁμολογεῖ ὅτι πῆγε εἰς τὸν Κουμουνοῦρον καὶ παρεπονέθη διὰ τὴν καταδίωξιν ἣν κάμνον κατ' αὐτοῦ «οἱ ἀπὸ τοῦ Κουμουνοῦρου ἐλκοντες τὴν δύναμιν των καὶ καταχωρῶμενοι αὐτῆς», καὶ ἐπιβεβαίωσεν καὶ αὐτὸς ὅσα εἶπε κηδευομένου τοῦ θύματος ὅτι ὁ θάνατός του ἦτο «φόνος μετὰ ληστείας».

Μαρτυρία Σπυρίδωνος Ἀντιόχου

Ἐκ Παξῶν, ἐτῶν 39, δικηγόρου.

Εἶναι ὁ μάρτυς ὅστις ὑπῆγεν εἰς τὸ ὑποθηκοφυλακεῖον ἵνα λάβῃ πιστοποιητικὸν περὶ τῆς ἐγγράφου τῆς προσημειώσεως τοῦ δυστυχούς Ἀραβαντινοῦ. Ἐκεῖ ἤυρε τὸν Κωνσταντίνον Κουμουνοῦρον, μετὰ κάμψων ἀκόμη. Εἶπεν ἰδιαιτέρως εἰς τὸν ὑποθηκοφύλακα Παγώνην τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεώς του ἤκουσε δὲ παρ' αὐτοῦ : «δὲ βλέπεις, τί γίνεταί ἐδῶ ; με ἀπειλοῦν νὰ σχίσουν τὸ φύλλον τοῦ βιβλίου τῶν προσημειώσεων» ἐπ' ᾧ καὶ δὲν ἔδωκε τὸ πιστοποιητικόν.

Ὁ αὐτὸς μάρτυς βεβαίωσεν ὅτι ἠναγκάσθη ὁ Ἀραβαντινὸς νὰ παραιτηθῇ τῆς προσημειώσεως τοῦ κτήματος τῶν Ἀδαμῶν, διὰ τὴν πᾶρῃ τὸ πιστοποιητικόν.

Μαρτυρία Στυλιανοῦ Προίχου

Ἐξ Ἀθηνῶν, ἐτῶν 31, δικηγόρου.

Ῥητρῆσεν, ὡς μάς εἶπον, ἐκ τῶν σπουδαίων μαρτύρων. Ὁ πατὴρ του εἶχε στενὴν φιλίαν καὶ μετὰ τοὺς Στεργίου καὶ Δημήτριον Τοσιτσαν ἠ Χλέκηδες καὶ μετὰ τὸν Γεώργιον Περώωτην. Καὶ οἱ τρεῖς μετέβαινον εἰς τὴν οἰκίαν των καὶ συνεκρότου μακρὰ διαβούλια. Οἱ Χλέκηδες (Στεργίου καὶ Δημήτριος) αὐτοὶ εἶχαν κατορθώσῃ νὰ οἰκιοποιηθῶσι, ζώσης ἐπι τῆς Ἑλένης Τοσιτσα, τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐναντίον τῆς βητῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ ἀνδραδέλφου τῆς Κωνστ. Τοσιτσα, ὅστις καὶ δικαστικῶς ἐζήτησε τὴν ἀπαγορεύσιν τῆς ἐπωνυμίας του καὶ κατόπιν παρέβλεψεν ἐπι τῆς δικεβαιοῦσιν τῶν Χλέκηδων, ὅτι λόγω εὐγνωμοσύνης ἀπέναντι τῶν μεγάλων ἀγαθοεργιῶν αὐτῶν ἐκάστοτε ἐλάμβανον παρὰ τῆς Ἑλένης Τοσιτσα, ἐπεθύμου νὰ φέρωσιν τὴν ἐπωνυμίαν αὐτῆν.

Παρὰ τοῦ πατρὸς του ἤκουεν ὁ μάρτυς ὅτι οἱ Χλέκηδες αὐτοὶ, οἱ Ψευδοτοσιτσα, ἀμφιβάλλοντες περὶ τοῦ τίτλου των, ἦτοι τοῦ ἐγγράφου τῆς υλοθεσίας, ὡς πρὸς τὸ κύρος αὐτοῦ καὶ τὴν ἐκτίμησίν του ἐπι δικαστηρίου, προσεπάθουν νὰ ἀποκτήσωσιν ὑπερ ἑκαστῶν τὴν εὐνοίαν

τῶν δικαστῶν ὡς μεσάζων δὲ πρόσωπον μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν Δικαστῶν ἔκριναν κατὰλληλον νὰ μεταχειρισθῶσι τὸν ἀποβιάσαντα Περώωτην.

Ὁ μάρτυς προσέθεσεν ὅτι ὁσάκις ἤκουε τὸν ἀποβιάσαντα πατέρα του ὁμιλοῦντα περὶ τοῦ Ἄλ. Κουμουνοῦρου, ὠμίλει μετὰ σεβασμοῦ ὡς ἐντίμου ἀνθρώπου καὶ ἱκανοῦ πολιτικοῦ, προσθέτων ὅτι πλησίον αὐτοῦ ὁ Περώωτῃς ἦτο σκάνδαλον δι' ὅσα ἀπέδιδοντο ἐναντίον τοῦ ἀνθρώπου. Μετὰ τὴν ἀπόκτησιν δὲ τῆς φιλίας πολλῶν δικαστῶν καὶ ἄλλων ἰσχυόντων προσώπων, τῶν ὁποῖων τὰ ὀνόματα δὲν ἤκουσε παρὰ τοῦ πατρὸς του, ὁ Στεργίου Τοσιτσα, ἐπι τῆ βίβσει γνωμοδοτήσεως τῶν ἐνταῦθα ἐπισήμοιτων νομομαθῶν, ἐξέδοτο γραμματίτια ἐντυπα οἰοεὶ δανειστικά, πληρωτέα ὑπὸ τὴν αἵρεσιν τῆς αἰσίας ἐκβάσεως τῆς κληρονομικῆς δίκης του εἰς τὴν διαταγὴν λευκοῦ κομιστοῦ· ἐξ αὐτῶν δὲ πολλὰ διένειμεν εἰς Δικαστάς, εἰς ἰδιώτας καὶ τρία ἔδωκεν εἰς τὸν πατέρα του, διὰ δρ. 5,000 ἕκαστον· τὰ ἕτερα τὰ πρὸς τοὺς Δικαστάς, ὡς ἤκουσεν, ἦσαν μεγάλων ποσοτήτων, ἦτοι δραχ. 40 καὶ 50 χιλιάδων. Δικαστῆς λέγων ἀνωτέρω ἐννοεῖ τοὺς Πρωτοδικὰς, ἐνώπιον τῶν ὁποῖων ἦτο τότε ἐκκρεμῆς ἡ δίκη, δὲν ἤξεύρει δὲ, ἂν μοι εἶπε τότε κανεῖς ὠρισμένως ὄνομα Δικαστοῦ.

Μαρτυρία Βιρήνης Θ. Ἀραβαντινοῦ

Ἐξ Ἀθηνῶν, ἐτῶν 45, κατοικοῦσας ἐν Λαρίσῃ καὶ ἐπαγγελματιομένης τὰ γυναικεῖα ἔργα.

Εἶναι ἡ σύζυγος τοῦ θύματος, ἣτις μετὰ τόσῃν περιουσίαν τοῦ ἀνδρός της, κατήτησε νὰ ἐπαγγελῆται τὰ γυναικεῖα ἔργα ἐν Λαρίσῃ. Κατέθεσεν πῶς ἐγνωρίσθη ὁ ἀνδρὸς της μετὰ τοὺς Τοσιτσαίους, πῶς τοὺς ἐδάεισε ἐκ διαλειμμάτων 45,000 δρ., πῶς ἠναγκάσθητο νὰ πουλῇ τὰ οἰκόπεδά του, ἀπερ ἡγόραζον ὁ Σκουζῆς, ὁ Παχῆς, ὁ Μπαλάφας, καὶ πῶς ἀφού παρετάθη ἡ δίκη δεκαεὶ ἔτη καὶ δὲν εἶχε νη δανείσῃ πλέον ὁ σύζυγός της, κατέφυγον οἱ Τοσιτσηδες εἰς τὸν Περώωτην, πενήθερόν του κυρίου Κουμουνοῦρου, ὅστις ἀνέλαβε νὰ τελειώσῃ τὴν ὑπόθεσιν ἐπι τῆ ὑποσχέσει ὅτι θὰ τοῦ δώσουν τὸ ἐν Ἀδάμιας κτήμα. Πρὸς τοῦτο ἔκαμε τὸ ἐν Ἱταλίᾳ ταξίδιον, ὅπου ἤυρε τοὺς υἱοὺς τοῦ Κωνσταντίνου Τοσιτσα καὶ τοὺς ὑπέσχετο παράσῃμα καὶ ἄλλας μεγάλας θέσεις ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως. Τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Περώωτῃ ἔκαμε τραπέζι σ' τὸ σπίτι ὅπου ἦτο ὀλη ἡ οἰκογένεια Τοσιτσα, ἐορτάζουσα τὴν ἀναχώρησιν. Ἐξ Ἱταλίας τοὺς ἐγράφεν ὅτι ἡ δουλεῖα πηγαινεὶ καλά.

Ὁ ἀνδρὸς της πολλακις παρεπονέτο εἰς τὸν Τοσιτσα διακί νὰ χηρὴσῃ εἰς τὸν Περώωτῃ ταὶς Ἀδάμιας, ἀφού εἶχαν συμφωνήσει νὰ πᾶρῃ αὐτὸς τὸ ἐν τρίτον, ὁ δὲ Τοσιτσα τῶ ἐλεγε νὰ μὴ φοβῆται διότι τὴν δωρεὰν αὐτὴν τὴν ἔκαμε προφορικῶν καὶ ὅταν θῆλῃ τὴν παίρειν ὀπίσω.

Ἡ μάρτυς προσθέτει : «Ἦκουσα πολλακις τὸν Τοσιτσα διηγούμενον εἰς τὸν ἀνδρα μου ὅτι τοῦ ὑπέσχετο ὁ Περώωτῃς ὅτι θὰ ὀμιλήσῃ εἰς τοὺς δικαστάς περὶ τῆς δίκης του, ἀνέφερε μάλιστα καὶ τὰ ὀνόματα, τὰ ὅποια δὲν ἐνθυμοῦμαι, προσθέτων ὅτι ὁ Περώωτῃς κάμνει ὅτι θέλει, διότι τοὺς ἔχει ὅλους, εἰς τὴν ἐξουσίαν του διὰ μεταθέσεωσιν καὶ τῶν τοιοῦτων, ἔλεγε δὲ ὅτι δὲν ἔχει πλέον φόβον, διότι ὁ Κουμουνοῦρος εἶναι μεπερμπάντης

καὶ τὰ καλπονοθεύει, ὅτι κανεῖς ἄλλος δὲν τοῦ βγαίνει, ὅτι θὰ εἶναι πάντα εἰς τὴν ἐξουσίαν, ἐφάνετο δὲ ὁ Τοσιτσα λέγων αὐτὰ, ὅτι εἶχε πλήρη πεποίθησιν περὶ τῆς καλῆς ἐκβάσεως τῆς ὑποθέσεως του.»

Μαρτυρία Κωνστ. Πολυχρόνου

δικηγόρου, ἐκ Μεσολογγίου, κατοίκου Λαρίσης, ἐτῶν 46.

Εἶναι ὁ περιφῆμος Πολύχρονος, ὁ εὐφύεστατος, ὁ ἱκανώτατος, ὁ, ὁ, κτλ. ὅστις κατέθεσε περίπου ταῦτα :

Ὁ Γεώργιος Περώωτῃς, οὐδένα ἔχων ὠρισμένως οὔτε πληρόνων ποτε δικηγόρον ὡς νομικόν με ἤρώτησε ποία ἦτο ἡ νομικὴ ἀξία καὶ ἂν ἐξησφαλίετο δι' ἐνὸς ἐγγράφου ἰδιωτικοῦ γενομένου μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Στεργίου Τοσιτσα, διὰ τοῦ ὁποῖου ὡς κληρονόμου δῆθεν τοῦ Καραμίχου ὀφειλέτου δῆθεν τοῦ Περώωτου, ἀνελάμβανε ὁ Στεργίου νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν Περώωτην τὸ ἐκαθαρισθὲν ποσὸν 25 ἢ 30 χιλιάδ. δραχμῶν καὶ ὅτι ἀπέναντι τούτων τῶ παρεχόμεναι πολλοστημόριον τῆς κληρονομίας του ἐπι τῆς περιουσίας τῆς Ἑλένης Τοσιτσα ἂν κερδηθῇ ἡ δίκη ἐκκρεμῆς τότε, ἐν περιπτώσει δὲ ἀπωλείας τῆς δίκης νὰ μὴ πληρῶνῃ τίποτα. Γινώσκων τὴν σαφρότητα τῆς ὑποθέσεως τοῦ Στεργίου Τοσιτσα, ὅστις δεξίξ καὶ ἀριστερᾷ ἐσκόρπιζε μετοχὰς οὕτως εἶπεν τοὺς κατ' ἐμὲ κἀουὶα πέρεσε, φίλος δὲ τότε τοῦ κόμματος Κουμουνοῦρου καὶ ἐνδιαφερόμενος περὶ τῆς ὑπολήψεως τοῦ ἀνδρός, παρετήρησεν εἰς τὸν Περώωτην νὰ μὴ ἀνακατέβῃται εἰς τοιαύτας ὑποθέσεις, μὴ ἐλπίζων δὲ νὰ τὸν πείσω με λόγους ἠθικῆς τάξεως, τῶ παρετήρησα ὅτι οὐδὲν δύναται νὰ προσδοκᾷ ἐκ τοιαύτης σαθρᾶς ὑποθέσεως εἰμὴ μόνον δυσφημίσεις, ἐν τούτοις ἡδυνήθη νὰ με πείσῃ καὶ με εἶχε πείσει, ἐτι πράγματι εἶχε λαμβάνειν παρὰ τοῦ Τοσιτσα τὸ ἀνωτέρω ποσὸν παρὰ τοῦ Τοσιτσα.

Μετὰ ταῦτα, δικηγόρος ὢν τοῦ Περώωτου ἀπὸ τοῦ 1867—75 ἔμαθε ὅτι βάσιμοι ἦσαν αἱ ἀρχικαὶ ὑπόνοιαί του, ὅτι οὔτε κατ' ὄψιν, οὔτε κατ' ὄνομα ἐγνώρισέ ποτε ὁ Περώωτῃς τὸν Καραμίχον, οὔτε λογαριασμοὺς εἶχε μετ' αὐτοῦ, μόλις ἀποζώωντος ἐκ πενήθερος συντάξεως ἦν εἶχεν ὡς φαλαγγίτης, ὡς μοι εἶπον, καὶ ὅτι οὐδέποτε ὁ καλὸς ἐκεῖνος γέρον, ὅστις ἐδαπάνη καὶ τὸν καιρὸν του, καίτοι βαθύγερος, ἀκρῶμενος τὰ μαθήματα τοῦ Πανεπιστημίου, ὅτι οὐδέποτε ἔσχεν ἐμπόριον ἢ δοσοληψίας ὥστε νὰ γείνη ὀφειλέτης τοῦ Περώωτου.

Γινώσκω λοιπὸν ὅτι ὁ Περώωτῃς ἀπεμπόλησε εἰς τοὺς Τοσιτσα τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ ἰσχύν παρὰ τῶ γαμβρῶ καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐγένετο κύριος τῶν Ἀδαμῶν . . . ὥστε ὡς πρὸς τὸν Περώωτην δὲν ἔχω τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν ὅτι ἀπέκτησε τὸ χωρίον Ἀδάμιας ἐξ αἰσχρᾶς αἰτίας καὶ τοῦτο ἐπέισθη πολὺ μετὰ τὴν ἐπίδειξιν τοῦ ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου τοῦ ἐγγραφέντος ἐν τῶ συμβολαίῳ Φωκά καὶ κατὰ τῆς ἰσχύος τοῦ ὁποῖου εἶχον τότε γνωματεῦσαι.

Ἐν τούτοις ἔχω λαμβάνειν παρὰ τοῦ Περώωτου καὶ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ δικηγορικὰ δικαιώματα περὶ τὰς 1500 δρ. καὶ βλέπω τὴν συστηματικὴν ἀρνησιν, νὰ πληρῶσιν, κατὰ τὸν παρελθόντα 86ριον κατέφυγα εἰς τὸν Ν. Χαδζήσκον ὅστις συμβιβαστικῶς μοι ἔδωκε τὸ ἐπιβάλλον τῆς συζύγου του, φρ. 200, ἐν δὲ τῇ ἀποδείξει ἦν ἔδωκε ἀπὸ τῆς αἰτίσει του ἐσημεῖωσα ὅτι ἐπληρώθη καὶ διὰ

τάς αξιώσεις δια τὴν γνῶμην μου ὡς πρὸς τοὺς 'Αδάμας' εἰκάζω δὲ ὅτι τοῦτο ἐζήτησεν ὁ κύριος Χατζήσκος ἐκ προνοίας μήπως ἐγείρω ἀγωγὴν κατὰ τῶν ἄλλων κληρονόμων τῶν δυστροπῶν ἢ δὲ μνησθῇ καὶ περὶ τῆς τοιαύτης ἀπειρήσεως ἐν τῇ ἀγωγῇ μου, ἣν οὐδέποτε θὰ ἐκκαμνα, ἡδύνατο ν' ἀποκαλύψῃ σκάνδαλα.

Πῶς περιήλθεν εἰς τὸν Κομμουνδοῦρον τὸ κτῆμα 'Αδαμῶν δὲν γνωρίζω· ἤξεύρω μόνον μετὰ τοῦ πενθεροῦ του διετέλει εἰς κοινότητα συμπερόντων εἰς πάσας σχεδὸν τὰς ἐπιχειρήσεις του· δὲν γνωρίζω δὲ ἂν ὁ κ. Κομμουνδοῦρος ἐκοινώνησεν ἀπ' εὐθείας πρὸς Τοσίτσαν, ἂν ὁ Περρώτης μετέδωκεν εἰς αὐτόν καὶ τὸν κατέστησεν ἐν γνώσει τῶν ἐκθέσεων ἐνεργειῶν του περὶ τῆς ὑποθέσεως Τοσίτσα, εἰς ἄλλους δὲ ἀνήκει, ἀρκεῖ ἐντιμὸν νὰ εἶναι, νὰ κρίνῃσι πῶς περιήλθε εἰς τὸν κ. Κομμουνδοῦρον, ὅπερ ἐκτήσατο μερίδιον ἐκ τῶν 'Αδαμῶν.

Ὡς ἐνθυμούμαι, ὁ Μιχαὴλ Τοσίτσας ἐκτὸς μικροῦ μέρους τῆς περιουσίας του ἀφῆκε τὴν ἄλλην πρὸς κάρπωσιν μόνον διὰ τὴν σύζυγόν του 'Ελένην μετὰ τὸν θάνατον τῆς ὁποίας ἐκαλεῖτο κληρονόμος τὸ Πανελλήνιον· μετὰ τὸν θάνατον τῆς 'Ελένης Τοσίτσα καὶ τὸ ἀκουσμα, ὅτι αὕτη ἀφῆκε κληρονόμους τοὺς ἐν Λιθόρῳ ἀνεψιούς της, ὁ δικηγόρος μακαρίτης Παντολέων, ὡς μᾶς εἶχεν εἰπεῖ καὶ ὡς ἐλέγετο τότε κοινῶς εἶχεν ἐγείρει ἀγωγὴν ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου ὅπερ ἐθεώρει ταύτην μετὰ τὸ Πανελλήνιον, ἦκουσα δὲ ἂν καλῶς ἐνθυμούμαι εἶχε λάβει προσωρινὰ μέτρα καὶ εἶχε προχωρήσει ἢ ὑπόθεσις ἄλλως, κατόπιν δὲν γνωρίζω τί ἀπέγινε ἢ ποῦ εὐρίσκειται ἢ δικογραφία, φρονῶ δὲ ὅτι ἢ ἀνεύρεσις τῆς δικογραφίας καὶ ὁ χρόνος καθ' ὃν ἐσταματήσεν ἢ ὑπόθεσις ἡδύνατο νὰ δώσῃσι τὴν ἀπάντησιν εἰς ὅ,τι ἐρωτήθην.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ

ΜΕ ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΦΟΥΣΤΑΝΙ.

1862

(181 ἀριθ. 295).

Ὁ 'Ράλλης μοῦ κόλλησε. Ἦτο τότε μιὰ μουσομάγκα τοῦ σχοινοῦ καὶ τοῦ παλουκιοῦ.

Ἴνα καταλάβετε τὸ μέγεθος τῆς τακτικῆς του, ἀρκεῖ νὰ σᾶς πῶ ὅτι ἦτο καὶ σατυρογράφος.

Ἦτο ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀρχισκανταλιάρηδες τοῦ Πανεπιστημίου.

Ὁ Νικόλαος Πολίτης τῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης.

Ὄταν προχωρήσαμεν μέχρι τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐκπαίδευσως, ὁ 'Ράλλης ἔχασε τὴν ὑπομονήν του καὶ μοῦ λέγει πάντοτε σιγά.

— Εἶσαι, καυμένη, ἕνας μασκάρης πρώτης τάξεως.

— Καὶ γιατί, παρακαλῶ.

— Τί, ἐνόμισες, ὅτι ἂν μοῦ συνηστοῦσες τὴν ἀδελφῆ σου, ἦθελα νὰ σοῦ τὴν φάγω.

ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ ΚΡΙΑΚΑ.

Σημειώσεις ἐξ ἀφηγήσεως τῆς ἰδίας.

Α'.

Ὁ πόλεμος τόσον ἐστῶμεσε τὴν καρδίαν της ὡστε ἀφηγείται μετ' ἀπαθείας καὶ τὰ δραματικώτερα γεγονότα. Εἰς τοῦτο δὲ συντελεῖ πολὺ καὶ ἡ παντελής ἐλλειψίς ὑποκρισίας, τοῦ εὐωδεστέρου αὐτοῦ ἀναξωναϊκίου θερμοκηπίου. Διηγεῖται ἐλεύθερα, χωρὶς ἀναστεναγμούς ἢ ψευδοδάκρυα, τὸν ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης φόνον τοῦ ἀδελφοῦ της. Τὸν εἶδε πῶς τοῦ πῆρξεν τὸ κεφάλι οἱ Τουρκαλβανοί, ἀλλὰ νᾶθελε νὰ τὸν σώσῃ ὅλῃ πιάνανε καὶ αὐτήνα ζωντανή.

Τὸν ἀδελφόν της μόνον μετὰ τὸ σπαθὶ μπορούσαν νὰ τὸν κόψουν. Γιατί εἶχε τίμιον ξύλον ἀπάνω του· καὶ ὅποιος ἔχει τίμιον ξύλον, βόλι δὲν τὸν πιάνει. Εἶχανε βάλει σ' τὸ χωριὸν της σ' ἕνανε τίμιον ξύλον, ἀφοῦ τὸ ἐλειτούργησαν ἕ? φορές, καὶ τὸν σημάδεψαν μετὰ τὸ τουφέκι. Βρᾶπτε, ἔλεγε ἐκεῖνος, τὸν ἐβάρεσαν, μὰ δὲν ἔπαθε τίποτα.

Καὶ ν' ἀναγκασθῇ ἡ καυμένη Περίστερα τὸ 'δικὸν της τίμιον ξύλον νὰ τὸ πουλήσῃ στὴ Λάρισσα—ἐν καὶ τιμὴ αὐτὸ δὲν ἔχει—διὰ νὰ φάγῃ.

Εἶναι τὸ μόνον πρᾶγμα τὸ ὅποιον μᾶς εἶπε μετὰ συστολῆς, στενοχωρουμένη.

Β'.

Εἰς μερικὰς ἐρωτήσεις τὰς ὁποίας τῇ ἀπηυθύνωμεν, αἱ ἀπαντήσεις ἦσαν ἐτοιμύταται. Τὰς καθυποβάλλομεν ἐδῶ, ἐπὶ τὸ ἀνακριτικώτερον.

— Στὴ πίστι μου τὸ ξέχασα. Καὶ στραφεῖς πρὸς τὴν 'Ελένην, εἶπε, εἶπον ἐν σοβαρῶ ὕψει συστάσεως, ὁ κύριος, ἀπ' ἐδῶ ἡ κυρία 'Ελένη, ἀδελφῆ τοῦ κυρίου Γεωργίου, τοῦ συμφοιτητοῦ μας.

Μετὰ τὴν ἀνταλλαγῆσαν χειραψίαν, ὁ 'Ράλλης φουρκισμένος ὀλίγον, διότι ἐν ἀρχῇ τὸν εἶχα χοροῦδέψει, ἔκαμα ἕνα τούρ καὶ προσήλθε εἰς τὰ δεξιά τῆς 'Ελένης μεθ' ἧς ἤρξατο ζωηρᾶς συνδιαλέξεως.

Ἐν τῷ τόρῳ δὲν ἦνε ἀσχημος, φαντασθῆτε τότε πόσον ἦτο νόστιμος, ἦτο λοιπὸν ἐπόμενον νὰ τυπήσῃ καλὰ εἰς τὰ 'μμάτια τῆς 'Ελένης, ἥτις τῷ εἶπε :

— Καὶ ἔως ποῦ θὰ φάσῃ ἡ διὰδύλωσις;

— Ἐν μᾶς ἀφήσουν, προτιθέμεθα νὰ πᾶμε στὸ Παλάτι, ἂν μᾶς ἐμποδίσουν οὐδόλως ἀπίθανον νὰ παίξῃ μαγκουριδι.

— Καλὴ καὶ μετὰ πηγαίνετε ἐκεῖ;

— Ἄ μὴ φοβῆσθε, κυρία μου, ὡς γυνὴ, εἶσατε ἐκτὸς παντὸς κινδύνου.

— Ἄλλ' ἐκεῖνοι οἱ ἵππεῖς χωροφύλακες ὁρμοῦν ἀδιακρίτως ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους.

— Ἐχομεν λάθει πολὺ καλὰ τὰ μέτρα μας. Αὕτη τὴν φορὰ τοὺλάχιστον ὁ κουφὸς θὰ ἐνοήσῃ ὅτι ὁ λαὸς δὲν πιάζει. Τὸ ζήτημα δὲν εἶνε πλέον περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ δικιδόχου, τῆς συστάσεως τῆς ἐθνοφυλακῆς, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἐλευθέρων ἐκλογῶν. Ἡ Ἐλλάς δὲν θὰ γίνῃ Βαβυλῶν, οὔτε ὁ βασιλεὺς αὐτοκράτωρ ἀπόλυ-

— Ἐ! καὶ τί σκοπὸν εἶχες ποῦ ἔμεινες τόσα χρόνια σ' τὰ βουνά;

— Νὰ λευθερώσω τὴν πατρίδα μου.

— Ἐ, καὶ μετὰ 30 ἀνθρώπους θὰ τὸ κατόρθωνες αὐτό;

— Βέβαια! Μ' ἕνα λουλούδι ἀνοιξὴ δὲν γίνεται.

Πρέπει ν' ἀνοιξοῦν πολλὰ, νὰ φαντάξῃ ἡ ἀνοιξίς. Ἄς ἐρχότανε καὶ ἄλλοι. Ἐμεῖς βγήκαμε.

— Καὶ δὲν ἀκουσεσ διόλου τὸν Δουμπιώτη, πῶς ἔγῃκε στὴ Μακεδονία;

— Ἀμπῶς, τὸν ἀκούσαμε;

— Καὶ πῶς δὲν πήγατε νὰ ἐνωθῆτε μαζί του.

— Ἄμ δὲν ἤλθανε ὡς τὰ 'δικὰ μας τὰ μέρη γύρισαν πίσου. Ἄμα δὲν τὸ λέγῃ ἢ ἐρημ ἢ καρδιά;

— Καὶ τόσον καιρὸ ποῦ ἦσουν μετὰ τοὺς κλέφτας μαζὺ, δὲν σε καταλάβει κανεὶς πῶς ἦσουν καρίτσι;

— Ὅ,τι νὰ με κατατάλαθουν· ἔβλεπαν μπροστὰ τοὺς παιδι παλληκᾶρι· σ' τὸ ρίξιμο, σ' τὸ περπάτημα, σ' τὸ τουφέκι, τίποτα δὲν εἶδεινε πῶς δὲν ἦμουνα παιδί. Λέγανε μάλιστα πῶς, καπετάνιο, λογιέται ἕνα καρίτσι σ' τὴν ἐπανάστασι. Κ' ἐγὼ τοὺς ἀπαντοῦσα: Χὰ μπρᾶ, μὴ γίνεσθε κούτοι, πάγει ἕνα καρίτσι ποτὲ 'στὸν πόλεμο;

Τί παραμύθια εἶναι αὐτά;

— Καὶ ἀφοῦ βλέπατε πῶς δὲν μπορούσατε νὰ κάμετε τίποτα, νὰ ἐλευθερώσητε τὴ Μακεδονία, πῶς δὲν ἀφίνατε τὰ βουνά, νὰ μπῆτε σ' τὴν πολιτείαν;

— Περιμέναμε τὸν πόλεμο τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὴν Τουρκία. Αὐτὸς μᾶς γελοῦσε καὶ φάγαμε τὴ ζωὴ μας.

— Πόσους νὰ σκότωσες Τούρκους;

— Ἐξ ἑνὸς Τούρκου τοὺς ἔχω φαγωμένους μετὰ τὸ σπαθὶ μου· μετὰ τὸ χέρι μου Καὶ ἀπὸ μετὰ τὸ ὄπλο ὄσους δὲν μόρεσα, τόσους δὲ βάρεσα.

— Δὲ μιλούσανε οἱ συντρόφοί σου γιὰ γυναίκες, δὲν κινήθησαν ποτὲ τέτοιο πρᾶμα;

— Δὲν τὸ ξεύρεις, ποῦ ἄμα πιάσης γυναίκα στὸ πό-

λεμο, σε πιάνει τὸ βόλι, σε καθαρίζει; Στὸν πόλεμο χρειάζεταιαι τιμὴ. Ὁ ἐπαναστάτης στέκει πάντα φόρα, σὲ μιᾶ φόρα. Εἰμάστανε ὅλοι ἀδέρφια, ὅπου χαθῆ ὁ ἕνας, νὰ χαθῆ καὶ ὁ ἄλλος. Ὅ,τι εἶχαμε νὰ τὸ μοιράσωμε ὅλοι μας. Ἐνα ποῦ τὸν πιάσαμε ποῦ ἦτανε κλέφτης ἐβαλα καὶ τὸν σκοτώσαμε.

ΣΤ'.

Ἡ Περίστερα εἶναι ἀληθὴς ἀρματωλὸς καὶ κλέφτης καὶ κατὰ τὸ τραγοῦδι. Τὸ κλέφτικο τραγοῦδι της εἶναι βαθύ, παραπονιαρικό, βουνίσιο. Ἐντὸς αἰθούσης τραγοῦδοῦσε μαλακὰ καὶ εἰς τὰ ὠτά μας ἤρχετο ὡς ἐξ ἀποστάσεως, ὡς ἀπὸ φάραγγος ἢ βρεματάρης. Τὴ ἐντυπώσεως ἔχει αὐτὸ τὸ κλέφτικο ἐπὶ τῶν ἐλληνικῶν νεύρων. Τὸ κλέφτικο καὶ ἡ φλογέρα εἶναι αἱ δύο πηγαὶ τοῦ βρεματάρη καὶ τῆς μελαγχολίας. Ὡς φαίνεται δὲ, δὲν τραγοῦδεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ συνθέτει τραγοῦδι. Καὶ τὰ τραγοῦδια τὰ ὅποια ἔκαμνε αὐτὴ, ἦσαν εἰδὸς τι μελοδραματικὸν συντάγματος, εἰδὸς ἀγράφου νομοθεσίας διὰ τὴν ἀρματωλικὴν διαίταν. Εἶναι σύνταγμα τραγοῦδι-στό, κατὰ τὴν ψαλλομένην. Τῆς υπεκλήψαμεν τοὺς ἐξῆς στίχους, ἀφορῶντας τὴν ἰδίαν.

Ἐχθὲς προφῆς ἀπέρασα Σεῖν Βαγγέλη μου ἀπὸ κλέ- [φτικο λιμήρι

Κ' ἄκουσα γέλοια καὶ χαραῖς καὶ ῥόστιμαῖς κουθένταις

Κ' ἄκουσα τὸ Σπαροβαγγέλη νὰ λέη στα παλιὰ κάρια, [μήτε κρασί νὰ πίνετε, μήτε βραχὶ μεθάτε.

Καὶ τὸ κρασί εἶναι θάνατος καὶ τὸ βραχὶ εἶναι χάρος.

Εἶν' ἐπάνω κάτω καρμένοι οἱ στίχοι, διότι ὅταν τοὺς τραγοῦδῃ δυσκόλως τις ἀντιλαμβάνεται τὰς λέξεις, χωρὶς δὲ νὰ τραγοῦδῃ δὲν δύναται νὰ πῇ ἀπλῶς τοὺς στίχοι.

τος. Λάθρα καὶ ὑπόβωλος μᾶς ἔκλεψε ὅλας τὰς συνταγματικὰς ἐλευθερίας. Ἐχομεν σύνταγμα στὸ χαρτί μόνον, ἢ καλλίτερον ἀγγραφὸν χαρτῆν. Ἐχει τὰ νευρόσπαστα τῆς βουλῆς καὶ Γερουσίας τὰ ὅποια ἀνέχονται πάντα ὡς τυφλοπόντικες. Ὅ,τι εἶλε ὅμως καὶ ὁ λαὸς τόρα ὅτι ἔχει θάλασιν καὶ ὅτι εὐκόλως δὲν ἀγεται καὶ φέρεται ὑπὸ τῶν λεγομένων πατέρων τοῦ ἔθνους.

— Εἶνε ὁμως ὁ στρατὸς ὑπὲρ τοῦ βασιλέως.

— Ναί, ἀλλὰ εἰς τὸ : κοντακίφ πάτζαζον! θὰ ἀντιταχθῆ τὸ : στόχος φόρα ἔξω!

Καὶ ταῦτα λέγων ἔλαβε τὴν δεξιὰν τῆς 'Ελένης προστατευτικῶς δῆθεν.

Εἶχομεν φθάσει πρὸ τῆς πλατείας Συντάγματος. Ταύτης τὰς εἰσοδούς ἐφύλαττον ἐνωματῆται ἐρίππων καὶ πεζῶν χωροφυλάκων, οἵτινες ἀντιτάχθησαν εἰς τὴν περαιτέρω πορείαν.

— Πῶς, κύριοι, δὲν ἐπιτρέπεται, ἐβόου πρὸς τὰ πλήθη.

— Αὐθάρει προέβησαν πρὸς αὐτοὺς φοιτηταί τινες, ὡς ἐπίτροποι τῶν ἐπιλοίπων.

— Κύριε ἐνωματάρχα, εἶπον, δὲν θ' ἀνέλθωμεν πρὸς τ' ἀνάκτορα, θὰ βαδίσωμεν πρὸς τὸ Πανεπιστήμιον.

— Ἦμπορεῖτε νὰ πάρετε ἄλλον δρόμον. Ἐλα, μᾶρς!

— Ὅ,τι ὅ,τι σκεφθῆτε ὁμως αὐτό.

Εἰς τὴν ἀπειλὴν διετάχθη προσβολή. Ἐδοκιμάσθη μικρὰ ἀντίστασις ὑπὸ τινῶν, ἀλλ' οἱ λοι-

ποὶ ἐτραπήσαν εἰς φυγὴν. Τὸ πλήθος μᾶς πῆρε θάρρα καὶ ἡ 'Ελένη ὑπέφερε τὸν διάβολόν της ἀπὸ τὰ ποδοπατήματα.

Ἐκεῖ παρὰ τὴν ᾠραϊκὴν Ἑλλάδα οἱ κλητῆρες ἐπετέθησαν κατὰ τῶν φευγόντων τύπτοντες ἀδιακρίτως.

Οἱ φοιτηταὶ ἀντιτασσόμενοι ἔσυραν ἐκ τῶν μπαστου- νίων τοὺς στόλους.

Ἐλθόν τότε μέρος οἱ τῆς μουσικῆς ἀστυνομίας πράκτορες, οἵτινες οὐκ ὀλίγους λάθρα δι' ἐγγχειριδίων ἐπλήγυσαν.

Φωναί, μαγκουριὰς, λιθοβολισμοὶ ἐπερναν καὶ ἐδίδον. Κατάρθωσα ἐν τῇ γενικῇ συγχύσει νὰ διαφύγω μετὰ τῆς 'Ελένης ἀσθμαίνων.

Ἐφθάσαμεν δι' ἀτραπῶν πρὸ τῶν ἁγίων Θεοδώρων.

— Αἶ, μοῦ εἶπε, τὰ εἶδες;

— Τὰ εἶδα. Ἀλλὰ τοῦτο εἶνε μία ἀνανδρία τῆς κυβερνήσεως. Εἶνε ἀστυνομία αὐτῆ ἢ σπείρα κακούργων καὶ δολοφόνων; Ὅ,τι λογαριασθοῦμε ὁμως καλὰ μετὰ τὸν κύριον διευθυντή.

— Δὲν ξέρω τί θὰ τοῦ κάμετε;

— Αὐτὰ θὰ τὰ βροῦμε αὔριο εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Ἄλλ' ἄς ἀφήσωμε αὐτά, πές μου τόρα, τί λόγο μουσικῆς ἤθελες νὰ μοῦ πῆς;

— Τόρα; Πέρασε πλέον.

— Με κορίττειες λοιπόν;

— Μὰ τί θέλεις νὰ σοῦ πῶ;

Όταν ελευθερωθῇ ὁ ἄνδρας τῆς, τότε θὰ μὰς κάμη τραπέζι εἰς ὄλους ὅσοι τὴν ἐγνώρισαν, θὰ ψῆσῃ τὸ ἀρνὶ αὐτὴ, θὰ μὰς κερνᾷ αὐτὴ, καὶ τότε θὰ μὰς ἐτραγουδήσῃ, γιὰτὶ τῶρα ἡ καρδιά τῆς πονᾷ πρὸς τὸν ἔχοντα τὸν ἄνδρα τῆς μέσῃ.

Τότε κ' ἐμεῖς θὰ σᾶς περιγράψωμεν πιστότερον καὶ τὸ ἥμισυ καὶ τὸν χορὸν τῆς.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΟΛΥΜΠΙΩΝ ΑΪΔΑ.

(ΥΠΟΘΕΣΙΣ)

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ.

Ἡ σκηνὴ ἐν Θήβαις, καθ' ἃν κειρὸν ἠκμαζεν ἡ δύναμις τῶν Φαραῶ. Κῆπος ἐν τοῖς ἀνακτόροις· τοῦ βασιλέως, ἐν Μέρφιδι. Ἀγγεῖα πλήρη ἀνθέων καὶ θάμνων. Δεξιᾷ τὸ βασιλικὸν περὶ πτερον διπλῆ κιονοστοιχείᾳ. Πρὸς τὸ βάθος ἡ πείρα πεδιάς τῆς Αἰγύπτου καὶ προσωτέρω αἱ πυραμίδες καὶ ἡ φυλάττουσα τὴν εἰσοδὸν τῆς ἐρήμου Σρήξ.

Ὁ μέγας ἱερεὺς Ράμις ἔρχεται ἐξαγγέλλων εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς φρουρᾶς Ράδαμιν ὅτι ἡ Αἰθιοπία ἐπαναστάσῃ ἀπειλεῖ τὰς Θήβας καὶ τὴν κοιλάδα τοῦ Νεῖλου. Συμβουλευομένη ἡ ἱερὰ Ἴσις ὑποδεικνύει ἐν σκιάφωτι τὸν ἀρχηγὸν τῶν αἰγυπτιακῶν φαλάγγων. «Εἶναι νέος» εἶναι ἀνδρῆτος.»

Ὁ μέγας ἱερεὺς πορεύεται πρὸς τὸν Βασιλέα νὰ μεταδώσῃ αὐτῷ τὰς προσταγὰς τῆς Ἴσιδος.

- Ἐκεῖνο ποῦ εἶπες ὅτι θὰ μοῦ πῆς.
— Σοῦ ἀστειεύθην.
— Ἐλένη... Σ' ἀγα...
— Ναι, καὶ, ποῦ ἀφίνεις σὺ τὴν Ἀφροδίτη σου;
— Ἐγὼ; Ἀπαύσασαι. Γνωρίζεις πολὺ καλὰ, ὅτι πάντοτε σὲ προετίμων καὶ σᾶς βεβαιῶ, ὅτι ἂν ἤμην ἀποκαταστημένος...
— Λόγια τοῦ ἀέρος. Ὑποσχέσεις καὶ τίποτα ἄλλο.
— Τί ἐπιθυμεῖς λοιπὸν νὰ κάμω;
— Δὲν γνωρίζω.
— Ἐλένη, σοῦ ὀρκίζομαι εἰς ὅ,τι ἔχω ἱερὸν ὅτι σὲ λατρεύω ὡς ἄγγελόν μου. Σ' ἀγαπῶ!
Ἡ Ἐλένη ἔκλινε τὴν κεφαλὴν, ἐσκέφθη ὀλίγον καὶ εἶτα ὑπέλαθεν.
— Αἱ, καὶ τί μέλλει γενέσθαι;
Εἶπον ὅτι ἦτο ταλμηρὰ εἰς τὰς ἐκφράσεις καὶ ἐβαίνειν εἰς τοὺς ἔρωτάς τῆς πρὸς τελικοὺς σκοπούς.
Ἡ θελὲν ὑπανδρεῖσθαι καὶ ἐκεῖ εὐθὺς εἴπειν πάντες αἱ λόγοι τῆς. Δὲν ἔχοντο εἰς πολλὰς αἰσθηματολογίας.
— Τί μέλει γενέσθαι; ἐπανέλαβον ἀμηχανῶς, δηλαδὴ τί ἐννοεῖτε μὲ τὴν ἐρώτησίν σας αὐτὴν;
— Ὅτι...
Δὲν ἐπρόφρασε νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ ὅτε ἐπεφάνη μακρῶθεν παρὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἀνθρωπὸς τις δρομικός ἐρχόμενος· φθὰς μὰς μὰς ἀντιπαρήλαθε χωρὶς νὰ ρίψῃ ἐφ' ἡμῶν βλέμμα.

«Ἄ! ἐὰν ἤμην ἐγὼ ἐκεῖνος! ἀναφωνεῖ ὁ Ράδαμης! Ἄ! ἐὰν ἐπληροῦτο τὸ ὄνειρόν μου! Θὰ ἐπικνηρόμην νικητῆς πρὸς τὴν γλυκεῖάν μου Αἰδάν! ἤθελον τῆς ἀποδώσει τὸν ὠραῖον οὐρανὸν καὶ τὰς δρασεράς τῆς πατρίδος τῆς αὔρας· ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς ἠθέλον προσαρσαρμόσει στέμμα βασιλικὸν, καὶ ἐκεῖ, τοῦ ἡλίου πλησίον, θὰ τῆ ἀνήγειρον θρόνον.»

Ὁ πτωχὸς Ράδαμης ἀγνοεῖ ὅτι ἡ Αἰδᾶ τοῦ, ἡ δούλη τῆς Ἀμνέριδος, εἶναι θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τῆς Αἰθιοπείας Ἀμονάσου, ἐκείνου κατὰ τοῦ ὁποῖου θὰ σταλῆ ἀρχηγὸς τῶν αἰγυπτιακῶν δυνάμεων. Ἐπίσης ἀγνοεῖ ὅτι ὄχι μόνον ἡ Αἰδᾶ, ἀλλὰ καὶ ἡ κόρη τοῦ Φαραῶ διακαίνονται ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐρωτικῆς φλογὸς δι' αὐτὸν.

Εἰσέρχεται ὁ βασιλεὺς μετὰ συνοδείας ἱερέων, ὑπουργῶν, ἀξιώματικῶν ἀνακοινοῖ τὴν ἀνταρσίαν τοῦ Ἀμονάσου καὶ ὅτι ὁ Ράδαμης ὑπεδείχθη ὑπ' αὐτῆς τῆς Ἴσιδος ἵνα ἀντεπεξέλθῃ κατὰ τοῦ ἐπιδρομέως. Πολεμιστῆριος ὕμνος· καὶ μετὰ τοῦτο ὅλη ἡ συνοδεία εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἡραίου, ὅπου ὁ Ράδαμης περιβάλλεται τὰ ἱερὰ ὅπλα καὶ ἐπικαλεῖται τὴν προστασίαν τοῦ θεοῦ τῶν μαχῶν. Ἐνῶ ἡ Ἀμνερὶς τῷ ἐγχειρίζει τὴν σημαίαν ἥτις θέλει τὸν ὀδηγήσῃ εἰς τὴν νίκην, ἡ Αἰδᾶ, ἥς τὸ μυστικὸν μετ' ὀλίγον θ' ἀποκαλυφθῇ ὑπὸ τῆς ἰσχυρᾶς ἀντιζήλου τῆς, ἐπικαλεῖται τὴν βοήθειαν τῶν θεῶν ὑπὲρ τοῦ διπλοῦ θριαμβοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ ἐραστοῦ τῆς.

Ἡ αὐλαὶα καταπίπτει μὲ τὸ συγκινητικὸν παρῶπον τῆς νεαρᾶς δούλης.

Δευτέρα εἰκὼν.

Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ναοῦ τοῦ Ἡραίου. Κάτοψις πρὸς τὸ βάθος τοῦ Νεῖλου. Βωμὸς ἐν τῷ μέσῳ. Ἱερογλυφικὰ, θυμιατήρια τρίποδες. Ὁ Ράμις καὶ οἱ ἱερεῖς του παρὰ τοὺς πόδας τοῦ βωμοῦ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, ἱε-

- Κώστα, φωνάζω, σὺ εἶσαι, ποῦ τρέχεις;
— Τρέχω, βέβαια, καὶ πολυτρέχω. Τρέχω νὰ προφθάσω, μολοντί δὲν θὰ προφθάσω.
— Γιὰ λέγε. Τρέχει τίποτα σπουδαῖον.
— Κάθηκε ἀδικὰ ὁ κακομοῖρης. Τοῦ ἔχουν βαρέσει δύο μπηχταῖς ἐδῶ στὰ νεφρὰ ποῦ δὲν εἶνε γιὰ ζωὴ. Τὸ εἶπε καὶ ἡ Ὄρσα ἡ γιάτρενα ποῦ ἐστεῖλαν καὶ τὴν ἐφίρσαν μὲ τὴν καρότσα ἀπὸ κει κάτω, ἀπὸ τὸ σχολεῖον τοῦ Καραμάνου. Μ' ἐστεῖλαν νὰ πάω νὰ φέρω ἀπὸ τὸ φαρμακεῖον τοῦ Κρίνου, ξύδι, σπύρτο τοῦ καμινέτου, ἄκουσφορτ, γιὰ νὰ τὸν ζελιγοθυμήσουν. Ἀλλὰ δὲν εἶνε γιὰ ζωὴ. Κρέμα στὸν νεό.
— Μίλα, διάβολε, σκότωσαν κἀνένο στὴ γειτονιά μας.
— Ναι σοῦ λέγω, ἀδελφε, τὸν φίλον μας τὸν Γεώργιο, τὸν ἀδελφὸ τῆς ὠραίας Ἐλένης.
— Ἄου! ἐβαλεν ἀπέλπιδα φωνὴ αὐτὴ, μὸλις ἀκούσσα τοὺς τελευταίους τοῦ Κώστα λόγους καὶ λειπόθυμος εἰς τὰς ἀγκάλας μου.
— Βοήθεια, κραυγάζω πρὸς τὸν Κώστα, τρέχα καὶ λιγοθύμησε. Πλησιάζει δρομικός οὗτος.
— Τί νὰ τῆς κάμωμε τώρα; Σκυλι, τί ἤθελες νὰ τὸ πῆς;

[Ἡ σκηνὴ εἰς τὸ προσκήϊον.] Παλιάνθρωπος.

ρεῖαι ἐπικαλούμενοι τὸν μέγαν Φθᾶ, πηγὴν ζωῆς, πύρρος, φωτός, ἐρωτός.

Ἐνῶ ὁ Ράδαμης πρὸς τὸν βωμὸν ὀδεύεται, τὸν ἱερὸν ὀρχοῦμενοι χορὸν αἱ ἱερεῖαι, περιβάλλουσι τὴν κεφαλὴν τοῦ νεαροῦ πολεμιστοῦ δι' ἀργυροῦφάντου πέπλου. Μετὰ βραχέα πρὸς τὸν Ἡραῖστον ἐπὶ κλησιν, ὁ Ράδαμης περιβάλλεται τὴν πανοπλίαν του καὶ πίπτει πάλιν ἡ αὐλαϊα τελομένων ὕμνων θρησκευτικῶν καὶ χορῶν μουσικῶν.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Αἰθουσα τῆς Ἀμνέριδος. Ἡ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως, ἡ ἀντιζήλος τῆς Αἰδᾶς, περιστοιχίζεται ἀπὸ νεαρᾶς δούλας αἵτινες τὴν στολίζουν διὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ θριαμβοῦ, ἐνῶ ὀρχηστρίδες ἐκ Νουβίας χορεύουσι περὶ αὐτήν.

Ἡ μουσικὴ μορεῖ νὰ εἶναι ἀραβικὴ, μορεῖ νὰ εἶναι καὶ τοῦ Βέρδη. Αὐτὸ μὰς εἶναι ἀδιάρρονον. Ἀρκεῖ ὅτι εἶναι γλυκεῖα ὡς σακχαροκάλαμος τῆς Αἰγύπτου.

Ἡ Αἰδᾶ, ἐξαπατωμένη ὑπὸ τῶν ἀπατηλῶν θωπειῶν τῆς Ἀμνέριδος, ἐξομολογεῖται πρὸς αὐτὴν τὸν πρὸς τὸν Ράδαμιν ἔρωτά τῆς.

Ἐκρήγνυται τότε μετὰ τῶν δύο ἀντιζήλων σκηνὴ ἀγρία ζηλοτυπίας· ἡ δούλη, ἡ Αἰδᾶ, εἰς θέσιν ἰκετίδος μάτην ζητεῖ νὰ κάμῃ τὴν ὀργὴν τῆς φιλεκδικού Αἰγυπτίας. Ἐτρέμει, τῇ ἀπαντᾷ ἐκείνη, ἀχρεῖα δούλη! τρέμει, εἶμαι κυρία τῆς τύχης σου. Τοῦ μίσους αἱ ἐρινύες πληροῦσι τὴν καρδίαν μου!

Στρατιωτικὴ μουσικὴ ἀκούεται ὀπισθεν τῆς σκηνῆς· εἶναι τὸ αὐτὸ ἐμβατήριον καὶ τῆς πρώτης εἰκόνας, συνοδεῦον τὴν ἐπάνοδον τοῦ Ράδαμους νικητοῦ.

Μετασκευὴ τῆς σκηνῆς. Εἵμεθα ἐν Θήβαις, ὄχι τοῦ κ. Κουκούλεξα, ἀλλὰ τῆς Αἰγύπτου. Ἐμπρὸς, πλήθρη φοινίκων ἀπλοῦσι τὰ ἀκτινωτὰ φύλλα των· δεξιᾷ ὁ ναὸς τῆς Ἀθῶρ—Ἀφροδίτης καὶ θρόνος ἐπικεκαλυμμένος δι' οὐρανοῦ ἐκ πορφύρας. Πρὸς τὸ βάθος πάροδος τῶν σφιγγῶν, καὶ δι' αὐτῆς διαφανομένη ἡ πόλις. Ἐπὶ τῆς μετώπης τοῦ οὐρανοῦ τοῦ θρόνου ἱεράξ με ἀνεπτυγμένος τὰς πτέρυγας καὶ δύο ἔχον σκήπτρα· ἀσπίτιον (ἐξεγερσίς) καὶ ἀγκιστρον (συγκράτησις) διπλοῦν τῆς βασιλείας ἐμβλημα, εὑρεθέν ἐν τῷ ναῷ Ἐρφοῦ. Πλήθος λαοῦ. Ὁ Βασιλεὺς προχωρεῖ ἀκολουθούμενος ὑπὸ ἱερέων, ὑπουργῶν, ἀξιώματικῶν, σημαιοφόρων καὶ ῥιπιδιοφόρων· δεξιᾷ τοῦ Βασιλέως ἡ Ἀμνερὶς καὶ ὀπισθεν αὐτῆς αἱ θεραπαινίδες.

Ἀρχεται ἡ παρέλασις, ἥτις εἰς τὰ μεγάλα θέατρα, ἐν Καίρῳ, ὅπου πρῶτον παρεστάθη, χορηγοῦντος μυθώδη ποσὰ τοῦ ἐκπτώτου Ἰσμαὴλ καὶ ἐν τῷ Μελοδράματι τῶν Πηρσιῶν, δοθείσης πρώτῃν φοράν κατὰ Μάρτιον τοῦ 1880, ἀποβαίνει ἐκ τοῦ μεγαλείου τῆς ποιικιλίας τῶν στολῶν, τῆς σχεδὸν ἀντιγραφῆς ἐκ τῶν σωζομένων ἐν τοῖς ἀρχαιολογικοῖς μουσεῖοις καὶ τῆς περιβολῆς διὰ σαρκῶς καὶ ζωῆς τῆς τῶρα μὸλις διαφανομένης ἱστορίας τῶν Φαραῶ, ἡ παρέλασις αὐτὴ ἀποβαίνει σχεδὸν φανταστικὴ, διαβαίνουσι δὲ σμήνος ὄνειρων ἐκ τοῦ στερεώματος τῆς ἱστορίας παρελαυνόντων ἐπὶ τῆς σκηνῆς.

Ἐπὶ τέλος ἀναφαίνεται ὁ Ράδαμης φερόμενος ἐπὶ φορείου κρατούμενος ὑπὸ τῶν σωματοφυλάκων τοῦ Βασιλέως τῶν Χαδξῆ Πέτρω καὶ Μποτσαρῆδων τῆς ἐποχῆς. Ἡ συνοδεία ἐκτελισσεται ὅλη μὲ τοὺς ἐξ Αἰθιοπίας συληθθέντας αἰχμαλώτους, ἐν μέσῳ τῶν ὁποῶν ὁ Ἀμονά-

σο, ὁ πατὴρ τῆς Αἰδᾶς. Ὁραῖον ἐμβατήριον, χορὸς, μουσικὴ παταγώδης, σχεδὸν ἰταλικὴ.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ.

Αἱ ὄχθαι τοῦ Νεῖλου σεληνοφώτιστοι. Μεταξὺ τῶν ἐκ γρανίτου βράχων κομποὶ φοίνικες ῥίπτουσι τὰς σκιάς των κομψότερα; ἀκόμα ἐπὶ τῶν ἀργυρῶν τοῦ ποταμοῦ ναμάτων. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν βράχων, ὑπὸ πυκνοῦ φυλλώματος κατὰ τὸ ἡμισυ κλυπτόμενος, ὕψουται ὁ ναὸς τῆς Ἴσιδος.

Ἡ Ἀμνερὶς, ὀδηγομένη ὑπὸ τοῦ μεγάλου ἱερέως, ἔρχεται νὰ προσευχηθῇ πρὸς τὴν μεγάλην θεάν. Ὁ βασιλεὺς ἀντήμειψε τὸν ἡρωϊσμόν τοῦ νικητοῦ τοῦ Ἀμονάσου Ραδάμιοι, δούς αὐτῷ τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς του. Ἐνῶ δὲ ἡ Ἀμνερὶς δεῖτ' ἐν τῷ ναῷ, ὁ Ἀμονάσο ἐξορκίζει τὴν Αἰδᾶ νὰ υποκλιθῇ παρὰ τοῦ Ραδάμιοι, τοῦ ὁποῖου ἀναμένει τὸ μυστικὸν τῶν στρατιωτικῶν παρασκευῶν ἐναντίον τῶν ἐκ νέου ἐπαναστάτων Αἰθιοπῶν.

Μεταξὺ πατρὸς καὶ κόρης συναδέεται ὠραῖα διωδία, ἀναμιμνήσκουσα ὀλίγους τόνους τῆς Μικρούλας. «Θὰ ἐπανίδης τὰ μυρίνοχα δάση, τὰς δρασεράς κοιλάδας καὶ τοὺς χρυσοὺς ναοὺς μας... Εὐδαίμων σύζυγος τοῦ ἀγαπητοῦ σου, θὰ ἀπολαύσῃς ἀπειρὸν εὐδαιμονίαν!— «Μίαν μόνην ἡμέραν τοιαύτης μαγείας, ἀπαντᾷ ἡ Αἰδᾶ, καὶ μίαν μόνην ὥραν ἄς ἐπιζήσω, κ' ἐπειτ' ἄς ἀποθάνω!»

Ὁ Ράδαμης ἀποκαλύπτει εἰς τὴν Αἰδᾶ τὸ μοιραῖον μυστικόν· ἀλλὰ συλλαμβάνεται, καταγγέλλεται ὑπὸ τῆς Ἀμνέριδος καὶ παραδίδοται εἰς χεῖρας τῶν ἱερέων, ἐνῶ ὁ Ἀμονάσο καὶ ἡ Αἰδᾶ, ἀποπειρώμενοι νὰ δραπετεῦσον, καταδιώκονται ὑπὸ τῶν σωματοφυλάκων τοῦ Βασιλέως.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Αἰθουσα ἀνακτόρων· δεξιᾷ ἡ πόλις ἡ ἄγουσα εἰς ὑπόγειον ὅπου εἰσιν οἱ ἱερεῖς συνηγμένοι· ἀριστερᾷ, δίδοις ἄγουσα εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ Ραδάμιοι. Ὁ Ράδαμης ἀποκρούει τὰς ἱεσείας τῆς Ἀμνέριδος, ἀποπειρομένη, νὰ τὸν σώσῃ. Οἱ ἱερεῖς κατηγοροῦσι τὸν κατάδικον· ἡ Ἀμνερὶς πενθεῖ. Τετέλειται! κηρύσσεται προδότης ὁ Ράδαμης· θ' ἀποθάνῃ!

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ.

Ἡ σκηνὴ χωρίζεται εἰς δύο μέρη, κατὰ τὴν διαίρεσιν τῶν ναῶν τῆς ἀνω Αἰγύπτου· ἀνω μὲν ὁ ναὸς ἀκτινοβολῶν ὄλος ἐκ τοῦ φωτός· καὶ κάτω τὸ σκοτεινὸν ὑπόγειον. Διὰ μακρὰς ἀψιδστοιχίας ἐξαφανιζομένης ἐν τῇ σκοτίᾳ διαφαίνεται ὁ Ράδαμης· ἀνωθεν οἱ ἱερεῖς σφραγίζου τὴν πέτραν, δι' ἧς φράσσεται ἡ εἰσοδος τοῦ ὑπογείου. Ὁ πλαγίαιουλος καὶ τὸ κλαρινέτο μιλῶνται τὸν ἦχον στεναγμοῦ. Ὁ Ράδαμης ψηλαφῶν ἐν τῷ σκοτεινῷ διαδύλεπει ὅτι δὲν εἶναι μόνος ἐν τῷ ὑπογείῳ. Εἶχε προηγηθῇ αὐτοῦ ἡ πιεστή Αἰδᾶ. Ἀνταλλάσσονται αἱ τελευταῖαι λυγραὶ στιγμαὶ ἐρωτός ἀπηλιτισμένου. Εἰς ἀντίθεσιν ἀνωθεν ἄσματα καὶ χοροὶ ἱερείων. Ἡ τέχνη τοῦ Βέρδη ἀποθεοῦται Ἀντιθέσεις ῥυθμοῦ συναρμύζονται. Ἄτμοι καὶ θεωρεῖται μουσικῆς ἀναθρώσκουν ἐκ τῆς ὀρχήστρας. Εἶνε οἱ τελευταῖοι ἄτμοι τῶν δύο ἐρωτευμένων ψυχῶν. Ἰπορώσκει ἐντός

του υπογείου της οδύνης ή νίκη της άθανασίας. Η Άϊδα τραγουδά το τελευταίο τραγούδι της: «Βλέπεις, τον άγγελον του θανάτου; μάς πλησιάζει άκτινοβολών. Ποῦ μάς φέρει; Ἐπί πτερύγων χρυσῶν πρὸς τὴν αἰώνιον χαρὰν. Ὁ οὐρανὸς μάς ἀνοίγει τὰς ἀγκάλας της. Ἐκεῖ δὲν ὑπάρχει οδύνη· ἐκεῖ ἀνατέλλουν ἐκστάσεις τοῦ ἔρωτος τῆς άθανασίας.

ΦΕΓΓΑΡΙΑΤΙΚΑ

Στὸν οὐρανὸ κυλιέται τὸ άργυρὸ φεγγάρι
καὶ φαίνεται ἡ νύκτα ἀληθινὴ ἡμέρα...
ἄχ! ὅταν ἀποθάνω, δὲν θέλω ἄλλη χάρι,
παρὰ νὰ πᾶω ἴσα ἴστοῦ φεγγαριοῦ τῆ σφαῖρα.
Κι' ἐκεῖ στεφανωμένος μὲ στέφανον άκτίνων,
ἀπὸ ἴψηλὰ νὰ βλέπω τὸ ἔθνος τῶν Ἑλλήνων.

Χύνε παντοῦ τὸ φῶς σου χωρὶς φιλαργυρία,
ἐσὺ δὲν ἐξοδεύεις λιθάνθρακας ἢ λάδι,
μὴν ἦσαι σὰν κι' ἐκεῖνη τοῦ Γκαλ' τὴν ἑταιρία,
ὅπου τὸ φῶς της εἶναι ἀπαίσιον σκοτάδι.
Φώτιζε τὰ στενά μας καὶ τοὺς μεγάλους δρόμους,
νὰ μὴν κομματιασθοῦμε ἴσ τὰς νέας ὑπονόμους.

Σὺ διώχνε μὲ τὸ φῶς σου τὸν κάθε λωποδύτη,
ποῦ οὔτε ἴσκιος κλέφτη νὰ φαίνεται ἴστο δρόμο,
νὰ μὴν ἀδειάζη τσέπη ἢ μαγαζὶ ἢ σπῆτι,
καὶ ὁ καθεὶς νὰ πέρνη ἄερα δίχως τρόμο.
Σὺ γίνε Κοσονάκας, σὺ γίνε καὶ κλητῆρας,
καὶ σῶζε μας, σελήνη, ἀπὸ ἀγρίων σπείρας.

Μικροὶ μεγάλοι κλέφταις ἄς σὲ φοβοῦνται μόνο,
τὰ μάτια των ἄς κλείνουν νὰ μὴ θωροῦν τὸ φῶς σου,
κι' ἐκεῖνοι ποῦ ληστεύουν τὸ ἔθνος δίχως πόνο
χλωμοὶ ἄς ἦναι πάντα καθὼς τὸ πρόσωπό σου.
Καὶ ἄμα τὸ κορμί των ἴστο γὰ ξαναγυρίση
τὴν πλάκα των άκτίς σου καμμιὰ ἄς μὴ φωτίση.

Ἄλλὰ γιὰ ἴμας τὸ φῶς σου ἄς φέγγη κάθε βράδυ,
σταμάτα πιά, παραίτη τὸν κύκλον σου τὸν πρῶτον,
τῶν φαναριῶν τοῦ δρόμου ἄς λείψη τὸ σκοτάδι,
καὶ φώτιζε τὰ ἄντρα Πλατωνικῶν ἐρώτων.
Ὅμως κι' ἐμὲ, σελήνη σεμνή, μὴ λησμονήσης,
κι' ἔλα ἴστο κούτελό μου μὲ νύκτα νὰ κολλήσης.

Souris.

ΦΡΟΥ - ΦΡΟΥ

Κατ' ἐπίμορον ἀπαίτησιν τοῦ κοινοῦ, τὰ τοῦ ἰταλικοῦ μελοδράματος ἐν τῷ **Μὴ χάνεσαι** ἀναλαμβάνει ὁ μάγος **Τενεκῆς**, ὁ συναμιλληθεὶς πέρνει μὲ τὴν **Κιαραμόρτε** ὡς πρὸς τὴν δημοτικότητα τοῦ κοινοῦ. Ἐταρξεν θὰ κάμη ἀπὸ τοῦ φύλλου τῆς προσεχοῦς Κυριακῆς. Πλήρ τοῦ **Τενεκῆ**, τοῦ πρωταγωνιστοῦ, θὰ καταγίνονται καὶ ἄλλοι κομπάρσοι μὲ τὰ θεατρικά.

Πρῶτην φορὰν ἴσως ἡ δικαιοσύνη παρεδόθη εἰς χεῖρας ξενοδόχων. Εἶναι ἀληθές ὅτι πολλὰ ὄργανα τῆς δικαιοσύνης θὰ ἠύδοκίμουν πλείοτερον ὡς **λοκαντιέριδες**, ἄλλὰ **Φινόπουλο** τοιαύτη ὅμως ἐπίσημος ἐγκατάλειψις τῶν εἰσαγγελικῶν καὶ ἀνακριτικῶν καθηκόντων εἰς χεῖρας τῶν διευθυντῶν τοῦ **Ξενοδοχείου Ἀθηνῶν** μὲνον ἐδῶ ἴστο δυνατόν νὰ γίνη καὶ μόνον ἡ **Νέα Ἐφημερίς** ὄχι μόνον νὰ τὴν εὖρη φυσικὴν, ἀλλὰ καὶ νὰ προβῆ εἰς ἐπιπλήξεις ἐναντίον τῶν συναδέλφων της, διότι ἐζήτησαν λόγον περὶ θανάτου τόσῳ μυστηριώδους. Ἡ **ἀγία!** Εὐρίσκει τόσον φυσικὴν τὴν ἐξήγησιν τῶν ξενοδόχων, εἰς τοὺς ὁποίους ἐγπιστεύεται γνώσεις καὶ συνείδησιν ἀνακριτικὰς, δικαστικὰς, ἰατροδικαστικὰς, καὶ χωρομετρικὰς, ὡστε οὔτε λόγος πλέον ἐννοεῖ νὰ γίνη περὶ τοῦ τρομεροῦ συμβάντος. Ὁ ἄνθρωπος ἔπεσε ἀπὸ τὸ παράθυρο, ἐνῶ ἔβγαζε τὰ ὑποδήματά του καὶ ἐνῶ καθ' ὅλους τοὺς φυσικοὺς κανόνας ἂν ἐπρόκειτο νὰ πέση, ἔπρεπε νὰ ξαπλωθῆ κατάμουτρα ἐντὸς τοῦ δωματίου του.

Δυστυχῶς ἐλλείπει χώρου δὲν δυνάμεθα νὰ ἐκτανηθῶμεν· λέγομεν ὅμως καθαρὰ καθαρὰ ὅτι ὁ κόσμος ὑποπετεύεται δολοφονίαν καὶ ἐνόσω ὑποπετεύεται τοιοῦτό τι, δέον ἢ ἀνάγκη νὰ ἀναλάβη εἰς χεῖράς της τὸν ἀνεξήγητον θάνατον τοῦ **Τσιτσικλή**.

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΛΟΥΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

Παρὰ ταῖς στήλαις τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς

ΤΙΜΑΙ ΕΙΣΟΔΟΥ.

Εἰσιτήριον λουτροῦ . . . . . **λεπτὰ 40**
Ἐνδύματα (ποδήρης ἰσθῆς, περισκελὶς,
χειρόμακτρον **20**

Τὰ μικρότερα τῶν **6** ἐτῶν **παιδιά** γίνονται δεκτὰ δωρεὰν, ὅταν συνοδεύωνται ὑπὸ τῶν οἰκείων.

ΜΑΧΑΙΡΟΠΗΡΟΥΝΑ

ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣ
ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑΣ ΤΙΜΑΣ.

ΕΦΘΑΣΑΝ ΕΙΣ ΤΟΥ ΧΟΥΤΟΠΟΥΛΟΥ.

Ἄδὸς Ἐρμοῦ.